

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizenharmadik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Íz aradi szónok.

Az október hatodikai gyásznapi, annak a szomorú ünnepnek, amely a tizenhárom tábornok kivégeztetésének évfordulóján Arad városát teszi a nemzet érzéseinak középpontjává, ünnepi szónoka ma Tisza István gróf lesz.

Megbecsülhetetlen érdekességű, de jelentőségben is kimagasló eseménye ez az országnak. Valamely beszéd tartalmáról és tendenciájáról előre beszélni nem lehet; de maga a kapcsolat, amelybe ez az ünnep, az abból felnyúló emlékek és az ország első államférfia jut, rendkívül sokat kifejez s okot ad arra, hogy azzal előre is foglalkozni lehessen.

Az egész nemzetre kiható, hatalmas igazságnak érvényt szerző tanúsága lesz Tisza István beszéde az aradi vértanuk szobránál. Október hatodika nem egyszer jutott olyan színezethez, mintha annak megünnepelésére egy politikai pártnak: a függetlenségi frakciónak lenne a legtöbb jogcíme. Nem akarjuk a függetlenségi pártot azzal a váddal illetni, hogy ezt a nemzeti ünnepet kisajátította magának. Viszont azonban az ellenkező közjogi politika hivatát sem érheti az a gyanu, — hogy október hatodikától távol tartották magukat. Hiszen a vértanuk kivégeztetése ötvenedik évfordulóján még a szabadelvűpárt volt a képviselőház többsége, amikor a képviselőház elhatározta, hogy koszorút tesz le az aradi vértanuk szobrára s ezt a koszorút Perczel Dezső, a szabadelvűpárt egyik vezérférfia tette le. Az idei ünnepen Tisza István gróf áldoz a vértanuk emlékének. Hatvanhetes ember, sőt az az ember, aki ujjiateremtője volt Magyarországnak hatvanhetes politikájának, ujjiateremtője a pártnak, amely a hatvanhetes irányt, Deák Ferenc irányát követi az ország ügyeinek intézésében. Ragyogóan fejezi ki ez a tény azt, hogy a vértanuk ünnepe Magyarországon nem egy párté, nem egyes politikusé, de egyformán becsült, egyforma kegyelettel ünnepelt és egyforma hűséggel megtartott gyászünnepe minden magyarnak. Nemcsak nálunk, de a külföld előtt is magára emeli ez a hódolatot, amely a

magyar szabadságharc tizenhárom dicső hősenek emléke előtt leborul s amely minden magyar szívének rajongását befonja az ő dicsőségük örök glóriájába.

Nem egyszer beleszövéődött a politika is ennek az ünnepnek fekete redőibe. Megint egy pártnak politikája. Olyan politika, amely azt a következtetést vonta le a vértanuk emlékéből, hogy a harag, a dac, az ellentétek harcát kell folytatni, fölújítani az ellentéteket, amelyek összecsapása a szabadságharc okozója volt s amelynek tragikus következményei a vértanuk életén tapostak nagy kegyetlenkedéssel keresztül.

Nem akarunk arról szólni, hogy a politikusok, akik az októberi ünnep hangulatából ilyen elveket merítettek és hirdettek — az ünnepről eltávozva, a parlamentben és a kormányban nem voltak mindig következetesek ezekhez az elvekhez és a fogadkozáshoz, amelyeket a szobor előtt tettek. Mert a vértanuk emléke nem hirdeti a gyűlöletet, az örök harcot, az engesztelhetlenséget, az összeütközések keresését. Mert ha az egész nemzet megtalálta a félreértéseket eloszlató, haragot megszüntető, mind a két fél érdekeinek egyformán javára szolgáló békét a királlyal, — akkor nem lehet egy pont, nem lehet e nemzetnek olyan emléke, amely ennek a békének örökké ellentmondjon. A harcnak sohasé a harc a célja. A vértanuk, a tábornokok harca az ország függetlenségét, boldogulását akarta. S hogy ezt ők nem érthették el, hogy az ő küzdelmeik, martír-haláluk gyümölcse akkor esett a nemzet ölébe, amikor még égett a legjobbjaiért viselt gyász könye: ez nem jelentheti azt, hogy a bekövetkezett állapotba nem kelljen megnyugodni és hogy a vértanuk emléke az ilyen megnyugvás ellen való tiltakozást követeli.

Nem tudjuk, lesznek-e Tisza beszédének politikai vonatkozásai. De ha nem is lesznek: az, hogy a vértanuk oltára előtt az idén ő gyújtja fel az ünnepi lángot, maga is kifejezője lesz annak, hogy az ország mai többségének a politikája nem csak hogy nem ellentéte ama hagyománynak, amely a sza-

badságharcból véres, diadalmas és gyászos eseményeken át maradt reánk, de folytatása annak. Egyforma, rendületlen érzésű, minden jogainkat és minden szabadságunkat híven védő hazafiság él a holtak szellemében és az élők törekvéseiben. Akkor a kard és a vér volt az eszköze, ma a tudás és a nemzeti munka.

Pótvásárt kérünk.

A Bajai Hirlap múlt hó 15-iki számában a kolerajárvány veszedelmével kapcsolatosan egy cikket közölt a vásárról, melynek megtartását a körülmények lehetetlenné tették. Azon napnak estjén, amelynek reggelén az a cikk megjelent, érkezett Tolnavármegye alispánjának hivatalos távirata, hogy a vármegyében fellépett a kolera. Ugyancsak Kalocsáról is aggasztó hírek jöttek, s így természetesnek találtuk magunk is a vásár betiltását, noha a hét elején kellő óvintézkedések szigorú foganatosítása mellett a vásár megtartását hoztuk javaslatba.

Azon okok azonban, melyek miatt a vásár megtartása mellett foglaltunk állást, teljes egészükben érvényben vannak most is és éppen ez oknál fogva felkérjük a napokban gyűlésező közigazgatási bizottságot, tegyen illetékes helyen sürgős lépéseket egy pótvásár érdekében, melyet lehetőleg még e hó folyamán kellene megtartani.

Az idézett cikkben kellőképpen kifejtettük a szeptemberi vásárnak eminszen jelentőségét, azért most csak resumáljuk akkori érveinket. Az aratás után a vidék népének van pénze, a küszöbön álló tél sok mindenféle szükségletnek kielégítését kívánja: ezért olyan nagy az őszi vásárok forgalma, ezért ez a legjelentősebb vásárja az egész esztendőnek. Ehhez járul, hogy a kocsiutak is még jó karban vannak, az időjárásnak sincsenek mostohaaságai, tehát könnyű és veszélytelen a közlekedés embernek — állatnak egyaránt.

Városunk kereskedelmi és ipari közegei tehát igen érzékeny veszedelemre szenvedtek a vásárt betiltó — egyébként indokolt — intézkedés következtében. Tessék őket magukat meghallgatni, ők a megmondhatók annak, hogy mit jelent az a kereskedőre és iparosra nézve, ha az esztendő legnagyobb vásárjára előre berendezkedik, ha árukészletét e napra való tekintettel kibővíti s aztán hirtelen, jóformán minden számitás ellenére, előre nem látható vis maior miatt elmarad a vásár.

E nagyszámú érdeklődésnek, de meg a városunkhoz szokott vidéki vevőközönségnek jogos érdekei követelik, hogy egy pótvásárnak engedélyezését sürgősen kérelmezzük. Nem is hinnék, hogy a törvényhatóság közigazgatási

bizottsága ezt a nagyon fontos érdeket egész terjedelmében fel ne ismerje és érte minden lehetőleg meg ne tegyen, annál is inkább, hisz a bizottságban a város polgárai foglalnak helyet, azokban pedig kell, hogy mindenkor meglegyen a közérdek iránti érzék és buzgóság. Meg aztán a pótvásár kérdése semmiféle technikai akadályba nem ütközik, semmilyen vadíknak vagy községnek érdekeit nem sérti, vagyis úgy állítható be, hogy semmilyen más vásárral össze nem ütközik.

Átneztük *huszongy* környékbeli községnek vásártól Villánytól Halasig és Kalocsától le egészen Bácsfeketehegyig, s úgy találtuk, hogy október 23-án vagy nov. 6-án az egész vidéken sehoh sincsen vásár; e két napnál: bármelyikén tehát meg lehetne tartani a bajai pótvásárt. Mindkét nap vasárnap is egyuttal.

Csak egy nehézséget kell megoldani s ez az, hogy minő előrelátható stádiumban lesz addigra a kolerajárvány. A helyzet hála Istennek máris jobbra fordult, volt már fehér napja is az országnak, a kilátások eléggé kedvezők, és oldalról nem fenyegetik tehát közeli veszedelem a pótvásárt, amelyet egyébként a kellő és már egyszer pontonként megvitattott óvintézkedésekkel a lehetőségig biztosíthatnánk.

Mi a magunk részéről inkább az október 23-iki, mint a bár későbbi nov. 6-iki dátumot pártoljuk, egyrészt azért, mert az utóbbi igen közel esnék a decemberi vásárhoz, másrészt meg azért, mert nov. 5-én Szekesőnek van vásárja, másnapra tehát az eladóknak és vevőknek mégis raja jönne hozzánk Baranyából, amely vármegyre mindvégig a legerősebb kolerafészék volt és még novemberben is gyanus lesz akkor is, ha a tulajdonképpeni veszedelem már elmúltnak mondható.

HIREK.

Lelkiismeret, tárgyismeret és a munkapárt lapja.

Bevezetéstől elmondunk itt egy ismert jelenetet.

A céda lány, ki egész nyilvános életét a legszentebb emberi javakkal való üzérkedés világában töltötte, őszül fejjel Kanosszát járva ott kuporog a lelkiismeret templomának küszöbén. És aki látja, szánalomérzessel, sőt bübocsnáttal figyeli felje. De — haj — egyszerre csak kigyulenesedik a multnak ezer markulájától toprongyos némbér és nyilsebességgel tör be a megszentelt csarnokba. Fölkapaszkodik egyenesen a szószék szentélyére és gunyolva, sértegetve lelkiismeretről prédikál a tisztességes életű hívőknek. Minden jóérzésű ember orrát befogva, undorérral vonul el a groteszk jelenet mellől. Aiből következik, hogy a lelkiismereti intelmekkel jó lesz némely embernek egyszer s mindenkorra fölhagyni.

Egyébként arra figyelmeztetjük a függetlenségi újságot, hogy nem kell folyton nagyképtűködni és mások tárgyismeretnek hiányáról dadogni fenhéjazón. Az ilyen eljárás nagyon könnyen retorzióra igazthat, annak a kiírására, hogy o yan tanulatlan és tudatlan, mondhatni irni nemtudó kezskére, mint amelyek bizonyos újságokat irnak, talán mégsem volna szabad reabizni a hirlapírást. És ha majd bejuzgatnak, belehajszolnak ennek a csuf inkollégialitásnak

az elkövetésébe, úgy akkor majd ne tessék végigsírti a kávéházi asztalokon, hogy mink a kenyérfőre törünk, mert azt csak válasz lesz arra a naponta olvasott gyerekes komisszágra, meyleyl valaki az újságíróirását diszkreditálni szeretné.

Közlömben:

Mi nem azt írjuk a munkapárt lapjában, hogy a költéségetébe még be sem állított baja—kiskörösi vasut már most növeli a pótdót, hanem igenis azt, hogy nem szabad a jövőben egyetlen városatyának, a város mostoha apjának kezére bizoni a városirányítást, mert ez a rendszer nem a városra jár hasznát. És azt is megirtuk, hogy az egyfolytában való hivataloskodás, miként az a szabadtai és zombori városházán is megvan, fűtés-és világítás megtakarítással jár, ami egy százaléknál több pótdótdóskönnést hoz. A hivatalos órák száma (8—2 ig) persze ugyanannyi maradna s így félbeszél, aki azt mondja, hogy az új rend restanciát okozna a városi munkában.

— **Vojnits István báró a delegációban.** Néhány nap mulva összegyűlt a hóparlament, a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság. A munkapárt már megajtetta a jelölését a delegációba. A bácskai képviselők közül báró Vojnits István kikiük delegátusnak.

— **Vizsgálják már a bajai munkásbiztosítót.** Bráde József ügyvezető hirtelen elbocsátásának háttere, melyre a Bajai Hirlap derített először világosságot, mindszélesebb hullámokat hoz mozgásba a munkásbiztosító körül. Az állami munkásbiztosító hivatali *Hlavacs* Kornél miniszteri titkár küldötte le Bajára bírói minőségben. A titkár kedden érkezett Bajára és nyomban hozzálátott a munkásbiztosító rögröntető határozatának a megvizsgálásához.

— **A király nevenapja.** Október 4-én ünnepte a magyar király nevenapját. A magyar nép kegyeletes, hagyományos ősi erejével vett részt az ünneplésben. Baja város is megülte a napot Hálaadó istentiszteletet a plébánia-templomban, amelyen részt vett a tanács és a városi tisztikar.

— **A tanítónövendékek atletikai versenyé.** A tanítóképző intézet október 3-án szokásos ősi kirándulása alkalmával tartotta meg atletikai versenytét, melyen a Sport Egylet érmei kerültek kiosztásra. Futásból 1. Korossy kis ezüst érem, 2. Bobányi kis bronz. Magasugrás 1. Raniszavlyevits 150 cm. kis ezüst, 2. Jergér 145 cm. kis ezüst, 3. Jovánovits kis bronz érem. Tavúgrás 1. Horváth Ferenc 530 cm. nagy ezüst érem, 2. Raniszavlyevits kis bronz. Súlydobás 1. Horváth Ferenc kis ezüst, 2. Szuhauer kis bronz. A verseny után Scherer Sándor igazgató lelkes szavakban üdvözölte a versenyzőket és köszönetet mondott a sportegylet-képviselőinek.

— **Jön a végrehajtó.** A városi adóhivatal adóinói elárasztották az egész várost. Kapott vagy kapni fog intőrt minden hátrálékos, hogy az ex-lex alatt csupa magyarkodásból felszaporodott bünetit lerója. Most egymás mellett szorongva keresik fel az adóügyi tanácsnok hivatalát aki a délelőtti órákban ad felvilágosítást az érdeklődőknek.

— **Halálozás.** Egy fenkölt szellemű, gyengélektű, fiatal tagját veszítette el tegnap városunk hölgyvilága. Négy kiskorú gyermek pedig a legodonosabb édesanyját, a lesújtott férj a hűségés hitvesek mintaképt. Lukács Miklós m. kir. adóhivatali főbíróit neje hait meg, a legdonosabb kórnak, a fűdövé-znek esven aoldalut. Regóta és sokat szenvedett az ifjú nő, aki még halála percében is ritka lelki erejéről téve tanúságot, bucsuzott imádozt őveőzi. A gyászoló család iránt nem csak általános, de őszinte és mélységes részvét nyilvánul.

— **Orvosi szolgálat a hajóknál.** A kolerajárvány ellenőrzése alkalmából a bajai orvosok a hajóknál teljesítendő szolgálatot 135 koronáért voltak hajlandók elvállalni. A városi tanács óvatosságból, mielőtt az orvosokat alkalmazta volna, felterjesztéssel élt a miniszteriumhoz. A belügyminiszter táviratilag értesítette Baja várost, hogy a hajóknál teljesítendő védekező szolgálatot erre a célra általa kiküldendő orvossal fogja ellátni.

— **A közimunka-kiállítás iránt,** melyet a Bajai I. Kath. Nőegylet a tél elejére tervez, közönségünk aktív érdeklődése napról-napra növekedik. Ujjabban bejelentették részvételtüket: Balog Sándor, Károly, Bauer Margit, Gadies nővérek, Goldschmidt Katica, Guth Józsefné, Michitsch Stefike, Popovits Angela, Reiner István, Szigriszt Istvánné, Wagner Ilonka és Mariska. A kiállítás megnyitása összeesik dr. *Prohászku* Ottokár székesfehérvári püspök konferencia-beszédeinek idejével.

— **Szabadka újra megváltotta a fogyasztási adót.** Szabadka város az elmúlt három éven át bor és hufogyasztási adóban 216,000 koronát fizetett az államnak. A következő három évre 320,527 koronát követelt a fogyasztási adó megváltása fejében a pénzügyi kormány. Szabadka törvényhatósága akként nyilatkozott ebben a kérdésben, hogy kívánja a fogyasztási adó megváltását, de sokajva a kért 320,527 koronát. Bizottságot küldött tehát ki, hogy alkudozzék a pénzügyi kormánnyal. A város embereinek nagyon-nagyon nehez volt valami eredményt elérni. A miniszter rámutatott arra, hogy más városokban átlag hét korona fogyasztási adó jut fejenként egyegy lakosra, Szabadkán pedig sokkal kevesebb. Végre a héten engedett a miniszterium merev álláspontjától. A kormány a tervezett 25 százalékos emeléstől eláll s megelégszik csupán huszezer korona adóemeléssel, ami alig tesz ki nyolc százalékot. Ezt az összeget pedig könnyen lehet fizetni, mert Szabadkán így is volt a fogyasztási adó kezeléséből 16,000 korona haszna s figyelembe veendő, hogy a régi kirovás óta 84,000-ról 100,000-re emelkedett a város lakossága. — A bajai fogyasztási adó is sorra kerül közelebb, budapesti hirtörésünk szerint.

— **Megreformálják a csendőrséget.** A Viráris-hajsza egyszerre időszertű vette a sok tekintetben nehékes csendőrintézmény reformját. Egy beavatott csendőrfőtiszt, aki tudja, hogy a belügyi és a honvédelmi kormány ezzel komolyan foglalkozik, ebben az ügyben a következőket mondotta el nekünk:

— Mikor a modern rendőri szolgálat marconitelegrammokkal előzi meg és fogja el az Oceánát az menekülő feleséggyilkost, mikor a legkisebb detektiv is sherlockholmes-i ötletekkel dolgozik, akkor végre a csendőrségnek is be kell rászni a copfos szabályzatok lenyűgöző bilancsait.

— A csendőrintézményt tehát reformálni kell, ha azt akarjuk, hogy lépést tartson a modern fejlődéssel. Az önállóságot, az egyéni önállóságot, a detektív szellemet kell bevezetni a szervezetbe. A kipróbált ember önállóan is dolgozhaték. A nyomozat munkájának mindenik perce változott viszonyokat tárhat fel, amelyek a nyomozót rögtön újabb feltett szándékától különböző csökkedetre irányítják. Ezt a mai csendőrt, akit legtöbb esetben az irászat mellől mozgatnak, meg sem lehet. Ezért volna szükséges az intézménynek reformálása.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Tomcsányi* Mariska megbízott tanítónőt a helybeli áll. elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Parasztlázadás Boszniában.**

Kedden délelőtt keresztülutazott a szabadkai pályaudvaron Varesanin tábornok, Bosznia kormányzója és déli tizenkét órákor világ-szenzáció híret jelentésként telefonon a megyének. Boszniában parasztlázadás tört ki s ezelől a tartomány legfőbb ura futva menekült. Az annexió óta állandóan lázas, izgalmas napokat éli odalenn a hegyes-völgyes országban a hivatalos hatalom és az elkeseredés most kitört. A bosnyákok összeesküvést szöttek Varesanin tábornok és az egész hatósági apparátus ellen és ezt az összeesküvést valami véletlen folytán leplezték. A király nevenapján akarták kivinni az összeesküvést, de a tábornok hirtelen elutazott és Samacot és egész környékét, három vármegyét katonák szállották meg. Eddig szól a világszenzációról való tudósítás, mely azért nem részletesebb, mert a telefonbeszélgetést megszakították.

— **Október 6.** A bajai társadalom ma, október 6-án hagyományos kegyelettel üli meg az aradi Tizenhárom vértanúságát. *Vojnits* Dániel apát gyászmisét celebrál a plébánia-templomban, az iskolák pedig gyászzinnepélyt rendeznek.

— **Katonaköteles bajai tisztviselők.** A belügyminiszter rendeletet küldött a városos s ebben felhívja, hogy jelentse be azokat a katonaköteles tisztviselőit, akikre mozgósítás esetén feltétlenül szüksége van. Az ilyen jelentést évről-évre bekéri a miniszter.

— **Esküdtészei ciklus.** A szabadkai törvényeseken október 17-én kezdődik az őszi esküdtészei ciklus. Ezúttal tizenlétszék kerül esküdtészei fő tárgyalásra.

— **A fináncok ruhája.** A fináncok nem épen büszkéek az ő haragos zöld egyenruhájukra s bár kardjuk is van nekik, nem igen szeretik egyenruhát viselni. Lemondanak az uniformis előnyéről és gyönyöreiről s polgári ruhában járnak, amikor csak tehetik. A pénzügyminiszter azonban uniformisban akarja látni fináncait s ezért most rendeletet bocsátott ki, amelyben úgy intézkedik, hogy a finánc ezután s szolgálalon kívül is tartozik egyenruhát viselni.

N y i l t t é r . *

BORSZÉKI

az ásványvizek királya, angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között
Kapható **ifj. Cserba György** fűszer és ásványvíz-kereskedőnél, ezenkívül minden kávéházban és vendéglőben.

* Az e rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

„**Jogos**“ bajai kívánságok.

Két ur beszélget a fehér asztalnál.
Első: Maga is függetlenségi?
Második: Nem. (Gunyos szerénységgel): Én csak munkapárti vagyok.
Első: No, ennek igazán örülnék.
Második (csodálkozva): Ugyan?
Első: Hát persze, hogy örülnék.
Második: És vajon miért örülnék?
Első: Miért? . . . Mert végre a szemébe vághatom egy elbizátozott mungónak, hogy mennyire tehetetlen a munkapárt. A szájuk nagy; de cselekedni képtelenek. Csak ordítani tudnak . . .

Második (nyugodtan félbeszakítja): Hát mit kellene tennünk?
Első: Mindent. Azért jutottak uralomra, hogy mindent tegyenek. Itt van például a baja—bátaszéki vonat . . .

Második (hamiskásan körül néz): Hol van?
Első (zavarba jön; dühösen): Itt volt, itt van, itt lesz . . . itt voltak, itt . . .

Második (felkacag): Elég! . . . Hát mit is akar voltaképpen azzal a vonattal?!

Első (ordítva): Csak ne hozza ki az embert a sodrából! (Egy kissé nyugodtabban): Én csak azt akarom, amit a város minden egyes kereskedője, sőt minden egyes polgára óhajt.

Második: Nos?

Első (S-mnisg): Bagatell az egész. (Fontoskodva): Egy kis jó akaratral könnyen keresztülvihető volna, hogy az említett vonat naponként legalább kétszer 48 órát vésztegeljen a bajai állomáson, amivel elérnék azt, hogy a környékbeli vásári közönségnek elég idő állna rendelkezésére, hogy szükségleteit Baján szerhezesse be. Ez pedig — azt hiszem, nem képezheti vita tárgyát — a város kereskedőinek emínsen érdeke.

Második: Igazán szerény kívánság. Nagyon könnyen teljesíthető. (Rejtett gnyugal): Hát a római Vatikánt például nem akarná ide tolatni?

Első (gyermekes hévvel): Azt nem! De vasuti üzletvezetőséget igen is kaphatnánk, ha a munkapártnak csak parányi érdeke is volna a város fejlődése iránt.

Második (szelid gnyugal): Látja, ebben igazva van. Sőt egy kis utanjárással talán mindjárt külön vasutigazgatóságot is állítanának fel Baján. Nem gondolja?

Első: Ez sincs kizárva. Csak erélyesen követelni kellene.

Második (most már indulatosabban): Ilyen formán esetleg sikerülne Bajára helyezetteti a New South-Walesi főkonzult s némi ügykezeittel ide telepíthetnők a nikaraguai udvari operát is. S ha mind ez még nem volna elég, kisajátítanók Baja számára a Niagara vízvesztés s ugyelhet végre-valahára megvalósíthatnók a baja—bátaszéki vasuti hidat is . . .

Első (észreveszté a finom gnyut): De hisz az már megvan. (Dühösen): Hanem igen is! ha már ki kell mondanom, hát kimondom: csak a munkapárt nembánómságán mulik, hogy a történettudósok nem a Sugovicában fedezik fel Attila sírját, aminthogy egy kis jóakarattal mellett itt lehetne eltemetve III. Béla király névtelen jegyzője: Anonymus is. Sőt itt szü lethetett volna — hogy mást ne is említsek — Türr István tábornok is . . .

Második (bátortalanul): Hiszen azt is született.

Első (a fogait csikorgatva): Itt született?!

Könyvit azt mondan! Látta?

Második (ijedten): Nem . . . nem láttam. De például Tóth Kálmán is itt született.

Első (főnyesen): Ez igaz; de ezzel nincs mit henegeznők. Ez még a függetlenségi-párt vívmánya. (Rövid gondolkodás után): Látja én nem akarom piszkálni magát, de mégis megkérdezem, ha már annyira henege, hogy miért

nem született itt a munkapárt kedvéért Petőfi, vagy mindjárt Hazafi Veray János is? Mi?!

Második: (Megsemmisítlen lehorgaszta fejét.)

Első (győzelmi mámorral): Persze, henegegni tudnák? Egy becstletes pártot elbuktatni tudnák? . . . De a város érdekében cselekedni nem tudnak. Látja, nem dicsékszem, de ha a mi becstletben megöszült pártunk uralkodnék ma is, már Baján volna a m. kir. Curia, a . . . (túbe jön): a Margitsziget, a Beketow cirkusz, az Eiffeltorony, Ázsia, Páris, Visegrád, Európa, Ujgombos, Ausztrália . . .

Második (szeliden közbeszól): Persze kilenc év alatt mind ezt nem értek rá megvalósítani? . . . Tőlünk azonban négy hónapnyi működés után tiszser annyit várnak . . . Igazság ez?

Első (Elpirul, majd hirtelen úgy kezd viselkedni, mintha megtrt volna neki az elfogyasztott két deci bor. Elalszik . . .)

Második: (Undorral el) Szög.

Felelős szerkesztő:

SPITZER ZOLTÁN.

H e l y b e n
Budapesti-ut és Bezeredy Pál utcai
sarokház és telek
szabad kézből eladó. Alkalmos
gyár, fatelep és nagyobb vállalat
részére.

TÖRLEY
ITALISMAN
CASINO RESERVE

Zongora
rövid, fekete, eladó.
Bővebbet Czirfusz Ferenc-utca 14. szám.

2
tanonc kárpos
műhelybe fize-
téssel felvétetik
Rosenfeld
és **Welsz**
butorkereskedő cégéél
Baján.

Reggelizés előtt felpohár
Schmidthauer-féle Igmándi keserűviz
Használata valódi áldás gyomorbajok, székszorulásban szenvedőknek.
Kapható Baján és vidéken minden gyógyszerertárban és nagyobb fűszertüzletben.
Az elrontott gyomor 2-3 óra alatt teljesen rendezhető.
Kis üveg 40 ml. Nagy üveg 60 ml.

ELADÓ HÁZ.

Melyben 40 év óta fűszer- és vegyészkereskedést tőzsdés és italmérés gyakorolnak kedvező fizetési feltételek mellett eladó esetleg bérbeadó. :-: Cím a kiadóhivatalban.

BRAUN EDUARD

HIRDETÉSI IRODÁJÁT

Budapest

VI., Révay-utca 1. szám

(Vael-körut sarok)

Fonciére-palotába helyezte át.

TELEFON: 128-24.

Hirdetések felvétele

a világ összes hirlapjai részére.

Díjmentes felvilágosítások.

Kitüntetve: az első díjjal, elismerő okirat, aranyéremkeresztel, újság reklámnak MINTASZERŰ elkészítéséért.

Az elismert

legjobb,

legelterjedtebb

magyar napilap

„AZ ÚJSÁG”

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Rákóczy-ut 54. sz.

Főmunkatársak:

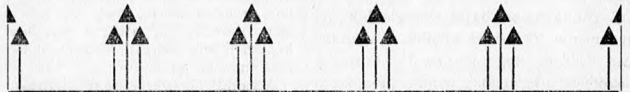
Kerczeg Ferenc, Kenedi Géza,
Kóbor Tamás, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Szerkesztő társ: Dr. Ágai Béla.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 2 korona 40 fillér, egy negyedévre 7 korona,
félévre 14 korona, egész évre 28 korona.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV- ZENEMŰ- PAPIR- ÍRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkiadíjlításon

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSÉZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Baró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-,
dizsművek-, ifjusági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek, mindennemű
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai evé- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választékban a legutányosabb
árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hirlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadtnak.

**KÖNYVNYOMDAI
MŰINTÉZETEM**

modern berendezéssel létszesszen állít elő
műveket, folyóiratokat, béli- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kár-
tyákat, névjegyeket, számlákat,
levélpapírokat, levélbori-
tékókat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyházi nyomtatványokból
Bármilyen könyomdai
munkák a legolcsóbb
áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és díszes bekötésére,
továbbá
képkerekek, (Passepartous)
íróaljzatok, stb.

előállítására van berendezve.